

KANNANOTTO julkaisuvapaa 11.1.2022

Eduskunnan turvallisen odotus- ja vauva-ajan edistämisyhjä:
HYVINVOINTIALUEILLA TURVATTAVA LAADUKAS IMETYSOHJAUS

Imetysohjaus on ennaltaehkäisevän terveydenhuollon kulmakivi, joka tuottaa elinikäisiä terveyshyötyjä ja vahvistaa vanhemmuutta

Imetys on kustannustehokkaimpia keinoja edistää lasten ja naisten terveyttä. WHO:n mukaan jokainen imetyksen edistämiseen satsattu euro maksaa itsensä 35-kertaisena takaisin. Suurin taloudellinen hyöty yhteiskunnalle saadaan vähentyneistä terveydenhuollon kustannuksista. Lapsilla imetys vähentää mm. infektiosairauksia, diabetesta ja leukemiaa. Lisäksi se pienentää riskiä lapsuus- ja aikuisiän ylipainoon, joka on keskeisimpiä terveysongelmia väestötasolla. Imettävän vanhemman kohdalla imetys vähentää mm. II-typin diabeteksen, rintasyövän ja gynekologisten syöpien riskiä.

Vaikka valtaosa synnyttäneistä aloittaa imetyksen ja haluaa imettää, Suomen imetysluvuissa jäädään vielä kauas kansallisista ja WHO:n tavoitteista. Luvut kertovat siitä, että perheet eivät saa riittävästi tukea terveydenhuollosta.

Neuvoloiden ja synnytyssairaaloiden imetysohjaukseen panostaminen ja Vauvamyönteisyysohjelmien implementointi THL:n suosituksen mukaisesti ovat tärkeimmät työkalut imetyksen toteutumisen lisäämiseksi. Vauvamyönteisyysohjelmat turvaavat laadukkaan ja turvallisen varhaisravitsemuksen myös perheissä, joissa imetys ei ole toiveissa tai mahdollista.

Nykytilanteessa osaamisen ja hoitopolkujen valtakunnallinen yhdenmukaisuus ei toteudu, vaan perheet ovat eriarvoisessa asemassa imetysohjauksen laadun ja saatavuuden suhteen. Rahaa tulee suunnata neuvoloiden ja synnytyssairaaloiden henkilöstöressurssien parantamiseen, imetysohjausohjausosaamisen vahvistamiseen lisäkouluttamalla ja hoitopolkujen kehittämiseen. On tärkeää, että imetysohjauksen kehittämistyössä huomioidaan kaikki odottavien ja vauvaperheiden kanssa työskentelevät ammattiryhmät.

Imetys vastaa myös ilmastonmuutoksen hillitsemisen vaatimukseen. Se on ekologista ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaista. Ja ennen kaikkea, sujuva imetys tuottaa iloa ja helpottaa elämää vauvan kanssa. Imetysohjaukseen panostaminen onkin myös vaikuttava keino lisätä koko perheen jaksamista ja hyvinvointia. Imetys vahvistaa vauvan ja vanhemman välisen turvallisen kiintymyssuhteen muodostumista ja lisää kyvykkyyden tunnetta vanhemmuuteen.

Suomen vauvat ovat tulevaisuuden tekijöitä, joita tulee tukea elämän alkuun mahdollisimman lempeästi; näyttöön ja hyviin käytäntöihin perustuen. Tämä edellyttää hoitotyön johtajilta ja päättäjiltä ymmärrystä ennaltaehkäisevän terveydenhuollon tärkeydestä avopalveluissa ja sairaaloissa. Vanhemmuuden tukeminen, varhaisen vuorovaikutuksen ja kiintymyssuhteen sekä laadukkaan varhaisravitsemuksen turvaaminen ovat kestävää kehitystä ja eriarvoisuuden vähentämistä parhaimmillaan. Rakenteet ja työkalut imetyksen koko potentiaalinen hyödyntämiseen ovat pitkälti olemassa, mutta riittävät resurssit puuttuvat.